

**ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ - ΟΔΗΓΙΕΣ
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ**

**Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και
Γραμματεία**

**Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ και
Α΄, Β΄ ΤΑΞΕΙΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΜΕΝΗΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
(ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ - ΕΠΑΛ)**

1^η ΕΚΔΟΣΗ - ΑΘΗΝΑ 2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**ΕΣΠΑ
2007-2013**
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ - ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Για την εξέταση του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στην Α' τάξη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου και στη Β' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου ισχύουν τα εξής:

I. ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ (20895/Γ2α/13-02-2014/ΥΠΑΙΘ)

1. Ως διδακτέα-εξεταστέα ύλη στην **Α' τάξη Ημερήσιου ΓΕΛ** έχουν οριστεί για το σχολ. έτος **2013-2014**, από το βιβλίο **Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι** των Κ. Διαλησμά, Α. Δρουκόπουλου, Ε. Κουτρομπέλη και Γ. Χρυσάφη, τα έργα: *Ξενοφώντος Έλληνικά, Βιβλίο 2, κεφ. 1-4* και *Θουκυδίδου Ιστορίαι, Βιβλίο 3, κεφ. 70-83* (βλ. Παράρτημα Ια).
2. Για την **Α' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου** ως διδακτέα-εξεταστέα ύλη έχει οριστεί για το σχολ. έτος **2013-2014**, από το βιβλίο **Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι** των Κ. Διαλησμά, Α. Δρουκόπουλου, Ε. Κουτρομπέλη και Γ. Χρυσάφη, το έργο: *Ξενοφώντος Έλληνικά, Βιβλίο 2 (Κεφ.: Ι-3)* (βλ. Παράρτημα Ιβ)
3. Για την **Β' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου** έχει οριστεί για το σχολ. έτος **2013-2014**, από το βιβλίο **Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι** των Κ. Διαλησμά, Α. Δρουκόπουλου, Ε. Κουτρομπέλη και Γ. Χρυσάφη, ως διδακτέα-εξεταστέα το έργο: *Θουκυδίδου Ιστορίαι, Βιβλίο 3, κεφ. 70-83* (βλ. Παράρτημα Ιγ).

II. ΘΕΜΑΤΑ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΘΕΔΔ

Στο μάθημα της **Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας** η Τράπεζα Θεμάτων Εξετάσεων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας (**ΤΘΕΔΔ**) περιλαμβάνει θέματα-ερωτήσεις που προέρχονται από την εξεταστέα ύλη κάθε τάξης, όπως αυτή καθορίζεται με την υπ' αριθμ. **20895/Γ2α/13-02-2014 Υ.Α./ΥΠΑΙΘ**), είναι ανάλογα με αυτά που υπάρχουν στα σχολικά εγχειρίδια και συμφωνούν με το Πρόγραμμα Σπουδών και το Π.Δ αξιολόγησης.

1. **Το αρχαίο κείμενο:** Ολόκληρη η εξεταστέα, κατά τάξη, ύλη του αρχαίου κειμένου (*Ξενοφώντος Έλληνικά* και *Θουκυδίδου Ιστορίαι*) είναι χωρισμένη σε ενότητες των **12-20** στίχων, κατά βάση σύμφωνα με τον υπάρχοντα διαχωρισμό στο σχολικό εγχειρίδιο αλλά και τη νοηματική συνοχή και πληρότητά τους. Σε κάθε ενότητα ορίζεται και το προς μετάφραση τμήμα των **8-10** στίχων. Τα από μετάφραση τμήματα των *Έλληνικῶν* του **Ξενοφώντα** (βιβλίο 2, κεφ. 3, § 11-16 & κεφ. 4, § 1-17) και των *Ιστοριῶν* του **Θουκυδίδη** (βιβλίο Γ, κεφ. 82-

83) δεν περιλαμβάνονται στην **ΤΘΕΔΔ**, διότι η ερμηνευτική ερώτηση που αναφέρεται σ' αυτά **διατυπώνεται από τους διδάσκοντες**.

2. **Μία (1) ερώτηση γραμματολογική (εισαγωγής):** Η ερώτηση αυτή αναφέρεται στο γραμματειακό είδος του κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του. Από την εισαγωγή του σχολικού βιβλίου εξετάζονται: α) στην **Α'** τάξη **Ημερήσιου ΓΕΛ** τα κεφ.: *Β. Θουκυδίδης Ολόρου Αλιμούσιος* (σελ. 18-28) και *Γ. Ξενοφών Γρύλλου Ερχιεύς* (σελ. 29-33), β) στην **Α' τάξη Εσπερινού ΓΕΛ το κεφ. Γ. Ξενοφών Γρύλλου Ερχιεύς** (σελ. 29-33) και γ) Στη **Β'** τάξη **Εσπερινού ΓΕΛ** το κεφ. *Β. Θουκυδίδης Ολόρου Αλιμούσιος* (σελ. 18-28).
3. **Μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική:** Η ερώτηση αυτή αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στη σύνδεση λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα κ.τ.λ. (βλ. **Παράρτημα ΙΙΙ**).

ΙΙΙ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

1. **Α' Κείμενο:** Το κείμενο του κάθε ιστορικού έχει χωριστεί σε αριθμημένες ενότητες (βλ. κατωτέρω Παράρτημα **Ια, Ιβ, Ιγ**). Σε κάθε ενότητα προσδιορίζονται το κεφάλαιο, οι παράγραφοι, η αρχή και το τέλος της ενότητας και το προς μετάφραση τμήμα των **8-10** στίχων.
2. **Β' Γραμματολογική ερώτηση (εισαγωγής):** Με την ερώτηση αυτή ελέγχονται η γνώση των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην εισαγωγή (βλ. ενδεικτικά παραδείγματα **Παράρτημα ΙΙ, ερ. 1, 2**) αλλά και η κριτική ικανότητα του μαθητή να συνδυάζει, να συνθέτει, να αξιολογεί τα διάφορα στοιχεία της εισαγωγής ή να επιλέγει την ορθή απάντηση από επιμέρους δοθέντα στοιχεία (βλ. ενδεικτικά παραδείγματα **Παράρτημα ΙΙ, ερ. 3, 4, 5**). Οι συγγραφείς οφείλουν να διατυπώσουν τις ερωτήσεις με σαφήνεια και ακρίβεια και να καλύψουν όλη την εξεταστέα ύλη κάθε τάξης· επίσης πρέπει οι ερωτήσεις να είναι διαφόρων τύπων [α) ανοικτού τύπου ή ανοικτής απάντησης, και β) κλειστού ή αντικειμενικού τύπου (πολλαπλής επιλογής ή επιλογής της ορθής απάντησης, διαζευκτικής απάντησης, σύζευξης, αντιστοίχισης, διάταξης, συμπλήρωσης)] και ο χρόνος απάντησης κάθε ερώτησης δεν θα υπερβαίνει τα 10 λεπτά (για τον μέσο μαθητή). Η ερώτηση βαθμολογείται με **10 μονάδες**.
3. **Γ' Λεξιλογική-σημασιολογική ερώτηση:** Για κάθε ενότητα-θέμα ο συγγραφέας θα διατυπώσει πολλές και ποικίλες ερωτήσεις, κλιμακούμενης δυσκολίας (8-10), με σαφήνεια και ακρίβεια, ώστε να ελέγχεται κατά τον αντικειμενικότερο τρόπο η γνώση ολόκληρης της εξεταστέας ύλης από τους μαθητές. Ο χρόνος απάντησης κάθε ερώτησης δεν θα υπερβαίνει τα 10 λεπτά (για τον μέσο μαθητή). Σημειωτέον ότι οι μαθητές, στο μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, έχουν ήδη διδαχθεί στις **Α' και Β' τάξεις Γυμνασίου** αναλυτικά το ετυμολογικό μέρος

(παραγωγή και σύνθεση λέξεων) και έχουν επαναλάβει, με τη μορφή ασκήσεων, την ύλη στο βιβλίο της **Γ' Γυμνασίου**. Οι ερωτήσεις είναι διαφόρων τύπων [α) ανοικτού τύπου ή ανοικτής απάντησης και β) κλειστού ή αντικειμενικού τύπου (πολλαπλής επιλογής ή επιλογής της ορθής απάντησης, διαζευκτικής απάντησης, σύζευξης, αντιστοίχισης, διάταξης, συμπλήρωσης)] και τα ζητούμενα συμφωνούν με το Π.Δ. αξιολόγησης. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με **10 μονάδες** και μπορεί να αναλυθεί σε **δύο ισοδύναμα υποερωτήματα (5 μονάδες το καθένα)**. Τα ζητούμενα των δύο υποερωτημάτων δεν πρέπει να επικαλύπτονται αλλά να διαφοροποιούνται (να μη ζητείται και στα δύο υποερωτήματα π.χ. να γραφούν ομόρριζες λέξεις στην αρχαία ή στη νέα ελληνική, έστω και αν οι δοθείσες λέξεις είναι διαφορετικές).

4. Ειδικότερα, με τη **λεξιλογική-σημασιολογική ερώτηση** μπορεί να ζητείται:
- Ο σχηματισμός λέξεων (απλών ή συνθέτων) της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας, ομόρριζων προς τις δοθείσες λέξεις του αρχαίου κειμένου (βλ. ενδεικτικές ερωτήσεις **Παράρτημα ΙΙΙ, ερ. 1α, 6β, 8β**).
  - Ο σχηματισμός ουσιαστικών ή επιθέτων (με συγκεκριμένες ή μη καταλήξεις), ομόρριζων προς τις δοθείσες λέξεις του αρχαίου κειμένου (βλ. ενδεικτικές ερωτήσεις **Παράρτημα ΙΙΙ, ερ. 1β, 5α, 5β**).
  - Ο σχηματισμός στη νέα ελληνική γλώσσα ουσιαστικών ή επιθέτων που θα έχουν ως **α'** ή **β'** συνθετικό το θέμα της δοθείσας λέξης του κειμένου και στη συνέχεια η γραφή στη ν.ε. μιας σύντομης φράσης με καθένα από αυτά τα ουσιαστικά ή επίθετα (βλ. ενδεικτικές ερωτήσεις **Παράρτημα ΙΙΙ, ερ. 10**).
  - Η ένταξη ουσιαστικών της α.ε., παράγωγων ή ομόρριζων προς τους δοθέντες ρηματικούς τύπους του κειμένου, στην οικεία στήλη, ανάλογα με τη σημασία τους (π.χ. ενέργεια ή κατάσταση, πρόσωπο που ενεργεί, αποτέλεσμα ενέργειας, τόπο, όργανο κτλ) (βλ. ενδεικτικές ερωτήσεις **Παράρτημα ΙΙΙ, ερ. 2α**).
  - Ο σχηματισμός ρημάτων της α.ε., ομόρριζων προς τα δοθέντα ουσιαστικά ή επίθετα του κειμένου (βλ. ενδεικτικές ερωτήσεις **Παράρτημα ΙΙΙ, ερ. 2β**).
  - Η σύνδεση λέξεων της νέας ελληνικής γλώσσας με λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια (βλ. ενδεικτικές ερωτήσεις **Παράρτημα ΙΙΙ, ερ. 3α, 6α**).
  - Η αντιστοίχιση ουσιαστικών της αρχαίας ελληνικής, ομόρριζων ή παράγωγων από λέξεις του κειμένου (**Α'** στήλη), με τη σημασία τους (τι δηλώνουν) στη **Β'** στήλη (βλ. ενδεικτικές ερωτήσεις **Παράρτημα ΙΙΙ, ερ. 7β**).
  - Η ανάλυση σύνθετων λέξεων του δοθέντος κειμένου στα συνθετικά τους (βλ. ενδεικτικές ερωτήσεις **Παράρτημα ΙΙΙ, ερ. 3β, 9α**).
  - Η σύνδεση λέξεων του αρχαίου κειμένου με τη σημασία τους στη νέα ελληνική γλώσσα (βλ. ενδεικτικές ερωτήσεις **Παράρτημα ΙΙΙ, ερ. 4α, 9β**).
  - Η σύνδεση λέξεων του αρχαίου κειμένου με δοθείσες συνώνυμες ή αντώνυμες τους στην αρχαία ελληνική γλώσσα (βλ. ενδεικτικές ερωτήσεις **Παράρτημα ΙΙΙ, ερ. 4β, 7α**).

- Η συμπλήρωση κενών σε προτάσεις της νέας ελληνικής γλώσσας με λέξεις παράγωγες - ομόρριζες (απλές ή σύνθετες) προς κάποια λέξη του αρχαίου κειμένου (βλ. ενδεικτικές ερωτήσεις **Παράρτημα ΙΙΙ, ερ. 8α**).

Ακολουθούν σε **Παράρτηματα: Ι)** πίνακες, κατά τάξη, με τις διδακτικές ενότητες των **12-20 στίχων** και το προς μετάφραση τμήμα των **8-10 στίχων, ΙΙ)** ενδεικτικές γραμματολογικές (εισαγωγής) ερωτήσεις από τον βίο του Ξενοφώντα και **ΙΙΙ)** ενδεικτικές λεξιλογικές - σημασιολογικές ερωτήσεις από τα *Ελληνικά* του Ξενοφώντα (κεφ. 1, § 16-19).

Οι ερωτήσεις (γραμματολογικές και λεξιλογικές) για την Α' και Β' τάξη Εσπερινού ΓΕΛ, σε σχέση με την Α' τάξη Ημερήσιου ΓΕΛ, πρέπει να είναι ελαφρώς διαφοροποιημένες ως προς τον βαθμό δυσκολίας.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να αποστείλουν θέματα για την Τράπεζα Θεμάτων πρέπει να έχουν υπόψη τους τα εξής:

1. Κάθε ενότητα-θέμα περιλαμβάνει το κείμενο (12-20 στίχων) και το προς μετάφραση τμήμα (8-10 στίχων), το οποίο λαμβάνεται από τα συνημμένα Παραρτήματα Ια, Ιβ, Ιγ (Ξενοφώντος *Έλληνικά* & Θουκυδίδου *Ιστορία*), με βάση την αρίθμηση που υπάρχει.
2. Για κάθε ενότητα-θέμα, που θα υποβάλει ο εκπαιδευτικός, θα διατυπώσει μία ερώτηση γραμματολογική (εισαγωγής) και μία λεξιλογική – σημασιολογική ερώτηση, σύμφωνα με όσα αναφέρονται ανωτέρω (ΙΙΙ, 2, 3 & 4).
3. Προκειμένου να υπάρξει ικανός αριθμός θεμάτων, η κάθε ενότητα-θέμα μπορεί να επαναληφθεί (ως προς το κείμενο και τη μετάφραση) και να περιλαμβάνει διαφορετική λεξιλογική και γραμματολογική ερώτηση κάθε φορά.
4. Στο έντυπο υποβολής θεμάτων ο κάθε συγγραφέας πρέπει να αναγράφει τα παρακάτω στοιχεία:

Όνοματεπώνυμο εκπαιδευτικού

Σχολείο όπου υπηρετεί, Δ/νση σχολείου, τηλέφωνο.

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία

Τάξη: Α' Ημερήσιου ή Εσπερινού ΓΕΛ ή Β' Εσπερινού ΓΕΛ

Ιστορικός-έργο: Ξενοφώντος Ελληνικά ή Θουκυδίδου Ιστορία

Ενότητα: π.χ. Ξενοφώντος Ελληνικά, 1η, [ΚΕΦ. 1, § 16-19] (*Οί δ'Αθηναῖοι ἐκ τῆς Σάμου...ἀφῆκε Λύσανδρος*)

Ακολουθεί δείγμα θέματος-ενότητας από το έργο: Ξενοφώντος *Έλληνικά*

ΘΕΜΑ 1ον

A. ΚΕΙΜΕΝΟ: Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 2, 1, 16-19

Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Σάμου ὀρμώμενοι τὴν βασιλέως κακῶς ἐποίουν, καὶ ἐπὶ τὴν Χίον καὶ τὴν Ἔφεσον ἐπέπλεον, καὶ παρεσκευάζοντο πρὸς ναυμαχίαν, καὶ στρατηγούς πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι προσείλοντο Μένανδρον, Τυδέα, Κηφισόδοτον. Λύσανδρος δ' ἐκ τῆς Ρόδου παρὰ τὴν Ἰωνίαν ἐκπλεῖ πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον πρὸς τε τῶν πλοίων τὸν ἔκπλουν καὶ ἐπὶ τὰς ἀφροστηκυίας αὐτῶν πόλεις. Ἀνήγοντο δὲ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Χίου πελάγιοι· ἡ γὰρ Ἀσία πολεμία αὐτοῖς ἦν. Λύσανδρος δ' ἐξ Ἀβύδου παρέπλει εἰς Λάμψακον σύμμαχον οὖσαν Ἀθηναίων· καὶ οἱ Ἀβυθνοὶ καὶ οἱ ἄλλοι παρήσαν πεζῆ. Ἦγεῖτο δὲ Θώραξ Λακεδαιμόνιος. Προσβαλόντες δὲ τῇ πόλει αἰροῦσι κατὰ κράτος, καὶ διήρπασαν οἱ στρατιῶται οὖσαν πλουσίαν καὶ οἴνου καὶ σίτου καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων πλήρη· τὰ δὲ ἐλεύθερα σώματα πάντα ἀφήκε Λύσανδρος.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Λύσανδρος δ' ἐκ τῆς Ρόδου...ἐπιτηδείων πλήρη*
Μονάδες 30
2. Ποιες στρατιωτικές υπηρεσίες προσέφερε ο Ξενοφών στον Αγησίλαο;
Μονάδες 10
3. **α)** *ὀρμώμενοι, ἔχοντας, ναυμαχίαν, πλοίων, πόλεις*: Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.
Μονάδες 5
- β)** Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό (απλό ή σύνθετο) της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
<i>αἰροῦσι</i>	-ις	
<i>ἠγεῖτο</i>	-μών	
<i>ἐποίουν</i>	-τής	
<i>προσβαλόντες</i>	-ή	
<i>διήρπασαν</i>	-ή	

Μονάδες 5

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ια.

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ

1. ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΒΙΒΛΙΟ 2ον, ΚΕΦ. 1 - 4

ΕΝΟ-ΤΗΤΑ	ΚΕΦ. §	ΚΕΙΜΕΝΟ (12-20 ΣΤΙΧΩΝ)	ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (8-10 ΣΤ.)	ΣΤΙΧΟΙ
1.	1, 16-19	<i>Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Σάμου ... ἀφῆκε Λύσανδρος</i>	<i>Λύσανδρος δ' ἐκ τῆς Ρόδου ... ἐπιτηδείων πλήρη·</i>	15
2.	1, 20-24	<i>Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ... ἐπανήγοντο.</i>	<i>Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἅμα τῷ ἡλίῳ ... ἐπανήγοντο</i>	20
3.	1, 20-24	<i>Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ... ἐπανήγοντο.</i>	<i>Ἐνταῦθα ἀριστοποιούμενοις ... τῆς τάξεως μηδὲ ἀνάξιοιτο</i>	20
4.	1, 25-27	<i>Ἀλκιβιάδης δὲ κατιδῶν...ὡς ἐκέλευσε.</i>	<i>Ἀλκιβιάδης δὲ κατιδῶν... Καὶ ὁ μὲν ὤχετο</i>	17
5.	1, 25-27	<i>Ἀλκιβιάδης δὲ κατιδῶν...ὡς ἐκέλευσε.</i>	<i>Οἱ δὲ στρατηγοὶ ... ὡς ἐκέλευσε.</i>	17
6.	1, 28-29	<i>Λύσανδρος δ' εὐθύς ... τὰ γεγονότα</i>	<i>Λύσανδρος δ' εὐθύς ...εἰς τὰ τειχύδρια.</i>	14
7.	1, 28-29	<i>Λύσανδρος δ' εὐθύς ... τὰ γεγονότα</i>	<i>Ἡ δὲ Κόνωνος καὶ ἄλλαι... τὰ γεγονότα</i>	14
8.	1, 30-32	<i>Λύσανδρος δ' τὰς τε ναῦς ...προδοῦναι τὰς ναῦς.</i>	<i>Ἡ δ' ἡμέρα ταῦτα ... κατακρημνίσαιαν.</i>	18
9.	1, 30-32	<i>Λύσανδρος δ' τὰς τε ναῦς ...προδοῦναι τὰς ναῦς.</i>	<i>Ἐνταῦθα δὴ κατηγορίαι ...τῶν χειρῶν ψηφίσματος·</i>	18
10.	2, 1-2	<i>Ἐπεὶ δὲ τὰ ἐν τῇ Λαμψάκῳ ... τὰς ναῦς ἐπεσκεύαζεν</i>	<i>Ἐπεὶ δὲ τὰ ἐν τῇ Λαμψάκῳ ...ἐνδειαν ἔσσεσθαι.</i>	12
11.	2, 3-4	<i>Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ... παρασκευάζειν τὴν πόλιν</i>	<i>ὡστ' ἐκείνης τῆς νυκτός... παρασκευάζειν τὴν πόλιν</i>	12
12.	2, 2-3	<i>Λύσανδρος δὲ τοὺς τε φρουρούς... τῶν Ἑλλήνων.</i>	<i>Λύσανδρος δὲ τοὺς τε φρουροὺς ... παραγγέλλων·</i>	16
13.	2, 16-19	<i>Τοιούτων δὲ ὄντων ... ἀλλ' ἐξαιρεῖν.</i>	<i>Τοιούτων δὲ ὄντων ...ἀλλὰ τοὺς ἐφόρους.</i>	20
14.	2, 16-19	<i>Τοιούτων δὲ ὄντων ... ἀλλ' ἐξαιρεῖν.</i>	<i>Λύσανδρος δὲ τοῖς ἐφόροις... ἀλλ' ἐξαιρεῖν.</i>	20
15.	2, 18-21	<i>Λύσανδρος δὲ τοῖς ἐφόροις ... εἰς τὰς Ἀθήνας.</i>	<i>Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔφασαν ...εἰς τὰς Ἀθήνας.</i>	18
16.	2, 20-23	<i>Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔφασαν ...ἄρχειν τῆς ἐλευθερίας.</i>	<i>Τῇ δὲ ὑστεραία ... ἀρχειν τῆς ἐλευθερίας.</i>	20
17.	3, 50-51	<i>Ὡς δὲ εἰπὼν ταῦτα...ἡμεῖς θανατοῦμεν.</i>	<i>«Ἐγὼ, ὦ βουλή, νομίζω ... ἡμεῖς θανατοῦμεν».</i>	16
18.	3, 50-51	<i>Ὡς δὲ εἰπὼν ταῦτα...ἡμεῖς θανατοῦμεν.</i>	<i>Ὡς δὲ εἰπὼν ταῦτα...Καὶ ἐγὼ οὖν τοῦτο ποιήσω.</i>	16
19.	3, 52-55	<i>Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ... ἐκ τούτων πράττετε».</i>	<i>Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ... περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι.</i>	18
20.	3, 52-55	<i>Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ... ἐκ τούτων πράττετε».</i>	<i>Ἵμῶν μέντοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες ... ἐκ τούτων πράττετε».</i>	18
21.	3, 55-56	<i>Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν... ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.</i>	<i>Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν...εἰ μὴ σιωπήσειεν, ἐπήρετο·</i>	16
22.	3, 55-56	<i>Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν... ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.</i>	<i>Οἱ δ' ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα... ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.</i>	16
23.	4, 18-19	<i>Ταῦτα δ' εἰπὼν ... διελέγοντο.</i>	<i>Ταῦτα δ' εἰπὼν ...μέχρι τοῦ ὀμαλοῦ.</i>	16
24.	4, 18-19	<i>Ταῦτα δ' εἰπὼν ... διελέγοντο.</i>	<i>ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα ... πολλοὶ διελέγοντο.</i>	16
25.	4, 20-21	<i>Κλεόκριτος δὲ ...δέκα ἔτη πολεμοῦντες.</i>	<i>Κλεόκριτος δὲ ...σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας.</i>	15
26.	4, 20-21	<i>Κλεόκριτος δὲ ...δέκα ἔτη</i>	<i>Ἡμεῖς γὰρ καὶ συγχορευταί ...</i>	15

		πολεμοῦντες.	δέκα ἔτη πολεμοῦντες.	
27.	4, 22-23	Ἐξὸν δ' ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ ... ἕνα ἀπὸ φυλῆς.	Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ... ἄλλους δὲ ἐλέσθαι.	19
28.	4, 22-23	Ἐξὸν δ' ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ ... ἕνα ἀπὸ φυλῆς.	Ἐξὸν δ' ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ ... ἐν τῷ συνεδρίῳ.	19
29.	4, 37-39	Ἐπεὶ μέντοι οὗτοι ᾤχοντο ... ὁ Θρασύβουλος ἔλεξεν.	Ἐπεὶ μέντοι οὗτοι ᾤχοντο ... ὅπῃ δύναιτο κάλλιστα.	17
30.	4, 37-39	Ἐπεὶ μέντοι οὗτοι ᾤχοντο ... ὁ Θρασύβουλος ἔλεξεν.	Οἱ δὲ διήλλαξαν ... ἔνθα δὴ ὁ Θρασύβουλος ἔλεξεν.	17
31.	4, 39-41	Τούτων δὲ περανθέντων... οἴχονται ἀπίοντες.	Ἰμῖν, ἔφη, ὧ ἐκ τοῦ ἄστεως ἄνδρες... πρὸς ἀλλήλους.	20
32.	4, 39-41	Τούτων δὲ περανθέντων... οἴχονται ἀπίοντες.	Ἐπεὶ δὲ δικαιοσύνης... οἴχονται ἀπίοντες.	20
33.	4, 42-43	Οὐ μέντοι γε ὑμᾶς... ἐμμένειν ὁ δῆμος.	Εἰπὼν δὲ ταῦτα... ἐμμένειν ὁ δῆμος.	13

2. ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ, ΒΙΒΛΙΟ 3ον, Κεφ. 70-81

ΕΝΟ-ΤΗΤΑ	ΚΕΦ. §	ΚΕΙΜΕΝΟ (12-20 ΣΤΙΧΩΝ)	ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (8-10 ΣΤ.)	ΣΤΙΧΟΙ
1.	70, 1-5	Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι... τῷ νόμῳ χρήσασθαι.	Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι... ὥσπερ καὶ πρότερον.	20
2.	70, 1-5	Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι... τῷ νόμῳ χρήσασθαι.	Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας... τῷ νόμῳ χρήσασθαι.	20
3.	70, 3-6	Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ... κατέφυγον ἔτι παροῦσαν.	Οἱ δ' ἐπειδὴ τῷ τε νόμῳ..... κατέφυγον ἔτι παροῦσαν.	17
4.	71 - 72	Δράσαντες δὲ τοῦτο... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.	Δράσαντες δὲ τοῦτο... μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.	19
5.	72-73	Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι... ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.	Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.	15
6.	74, 1-3	Διαλιπούσης δ' ἡμέρας ... λαθόντες διεκομίσθησαν.	Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς ... ἐν φυλακῇ ἦσαν.	15
7.	75, 1-4	Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ... διέφθειραν ἄν.	Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους ξύμβασιν τε ἔπρασε ... ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυπέμψειαν.	19
8.	75, 2-5	Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ... αὐτοῖς διεπέμπετο.	Ἰς δὲ οὐκ ἔπειθεν ... αὐτοῖς διεπέμπετο.	17
9.	76-77	Τῆς δὲ στάσεως ἐν τούτῳ ... Σαλαμινία καὶ Πάραλος.	Τῆς δὲ στάσεως ἐν τούτῳ ... ἐξέπεμπον πρὸς τοὺς ἐναντίους.	18
10.	76-77	Τῆς δὲ στάσεως ἐν τούτῳ ... Σαλαμινία καὶ Πάραλος.	Οὐ δὲ πολλῶν θορύβῳ... Κερκυραίους ἐτάξαντο,	18
11.	78,1-4	Καὶ οἱ μὲν Κερκυραῖοι ... ἐς ἡλίου δύσιν.	Καὶ οἱ μὲν Κερκυραῖοι ... τοῖς Ἀθηναίοις ἐποιοῦντο.	14
12.	79- 80,1	Καὶ οἱ Κερκυραῖοι... προσδεχόμενοι τὸν ἐπίπλου.	Καὶ οἱ Κερκυραῖοι ... ἰσοψήφου δὲ οὐκ ὄντος·	16
13.	79,2 - 80	Οἱ δὲ ἐπὶ μὲν τὴν πόλιν... τὸν Θουκλέους στρατηγόν.	Ὁ δὲ δῆμος ... τὸν Θουκλέους στρατηγόν.	17
14.	81,1-3	Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι ... ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.	Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... πάντων θάνατον.	16
15.	81, 3-5	Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἰκετῶν ... τῷ	Ἡμέρας τε ἐπτά... τῷ ἱερῷ	13

		<i>ἱερῶ ἀπέθανον.</i>	<i>ἀπέθανον.</i>	
--	--	-----------------------	------------------	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΒ.

Α' ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΒΙΒΛΙΟ 2ον, ΚΕΦ. 1 - 3

ΕΝΟ-ΤΗΤΑ	ΚΕΦ. §	ΚΕΙΜΕΝΟ (12-20 ΣΤΙΧΩΝ)	ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (8-10 ΣΤ.)	ΣΤΙΧΟΙ
1.	1, 16-19	<i>Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Σάμου... ἀφῆκε Λύσανδρος</i>	<i>Λύσανδρος δ' ἐκ τῆς Ῥόδου... ἐπιτηδείων πλήρη·</i>	15
2.	1, 20-24	<i>Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ... ἐπανήγοντο.</i>	<i>Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἅμα τῷ ἠλίῳ ... ἐπανήγοντο</i>	20
3.	1, 20-24	<i>Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ... ἐπανήγοντο.</i>	<i>Ἐνταῦθα ἀριστοποιούμενοις ... τῆς τάξεως μηδὲ ἀνάξιοτο</i>	20
4.	1, 25-27	<i>Ἀλκιβιάδης δὲ κατιδῶν...ὡς ἐκέλευσε.</i>	<i>Ἀλκιβιάδης δὲ κατιδῶν... Καὶ ὁ μὲν ὤχετο</i>	17
5.	1, 25-27	<i>Ἀλκιβιάδης δὲ κατιδῶν...ὡς ἐκέλευσε.</i>	<i>Οἱ δὲ στρατηγοὶ ... ὡς ἐκέλευσε.</i>	17
6.	1, 28-29	<i>Λύσανδρος δ' εὐθύς ... τὰ γεγονότα</i>	<i>Λύσανδρος δ' εὐθύς ... εἰς τὰ τειχύδρια.</i>	14
7.	1, 28-29	<i>Λύσανδρος δ' εὐθύς ... τὰ γεγονότα</i>	<i>Ἡ δὲ Κόνωνος καὶ ἄλλαι... τὰ γεγονότα</i>	14
8.	1, 30-32	<i>Λύσανδρος δ' τὰς τε ναῦς ...προδοῦναι τὰς ναῦς.</i>	<i>Ἢ δ' ἡμέρα ταῦτα ... κατακρημνίσειαν.</i>	18
9.	1, 30-32	<i>Λύσανδρος δὲ τὰς τε ναῦς ...προδοῦναι τὰς ναῦς.</i>	<i>Ἐνταῦθα δὴ κατηγορίαι ... τῶν χειρῶν ψηφίσματος·</i>	18
10.	2, 1-2	<i>Ἐπεὶ δὲ τὰ ἐν τῇ Λαμψάκῳ ... τὰς ναῦς ἐπεσκεύαζεν</i>	<i>Ἐπεὶ δὲ τὰ ἐν τῇ Λαμψάκῳ ... ἔνδειαν ἔσσεσθαι.</i>	12
11.	2, 3-4	<i>Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ... παρασκευάζειν τὴν πόλιν</i>	<i>ὥστ' ἐκείνης τῆς νυκτός... παρασκευάζειν τὴν πόλιν</i>	12
12.	2, 2-3	<i>Λύσανδρος δὲ τοὺς τε φρουροὺς... τῶν Ἑλλήνων.</i>	<i>Λύσανδρος δὲ τοὺς τε φρουροὺς ... παραγγέλλων·</i>	16
13.	2, 16-19	<i>Τοιούτων δὲ ὄντων ... ἀλλ' ἐξαιρεῖν.</i>	<i>Τοιούτων δὲ ὄντων ... ἀλλὰ τοὺς ἐφόρους.</i>	20
14.	2, 16-19	<i>Τοιούτων δὲ ὄντων ... ἀλλ' ἐξαιρεῖν.</i>	<i>Λύσανδρος δὲ τοῖς ἐφόροις... ἀλλ' ἐξαιρεῖν.</i>	20
15.	2, 18-21	<i>Λύσανδρος δὲ τοῖς ἐφόροις ... εἰς τὰς Ἀθήνας.</i>	<i>Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔφασαν ... εἰς τὰς Ἀθήνας.</i>	18
16.	2, 20-23	<i>Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔφασαν ... ἄρχειν τῆς ἐλευθερίας.</i>	<i>Τῇ δὲ ὑστεραία ... ἄρχειν τῆς ἐλευθερίας.</i>	20
17.	3, 50-51	<i>Ὡς δὲ εἰπὼν ταῦτα... ἡμεῖς θανατοῦμεν.</i>	<i>«Ἐγὼ, ὦ βουλή, νομίζω ... ἡμεῖς θανατοῦμεν».</i>	16
18.	3, 50-51	<i>Ὡς δὲ εἰπὼν ταῦτα... ἡμεῖς θανατοῦμεν.</i>	<i>Ὡς δὲ εἰπὼν ταῦτα ... Καὶ ἐγὼ οὖν τοῦτο ποιήσω.</i>	16
19.	3, 52-55	<i>Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ... ἐκ τούτων πράττετε».</i>	<i>Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ... περὶ θεοῦς ἀσεβέστατοι.</i>	18
20.	3, 52-55	<i>Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ... ἐκ τούτων πράττετε».</i>	<i>Ἵμῶν μέντοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες ... ἐκ τούτων πράττετε».</i>	18

21.	3, 55-56	Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν... ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.	Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν...εἰ μὴ σιωπήσειεν, ἐπήρητο·	16
22.	3, 55-56	Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν... ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.	Οἱ δ' ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα... ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.	16

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ιγ.

Β' ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ 3ον, Κεφ. 70-81

ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΕΦ. §	ΚΕΙΜΕΝΟ (12-20 ΣΤΙΧΩΝ)	ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (8-10 ΣΤ.)	ΣΤΙΧΟΙ
1.	70, 1-5	Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι...τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.	Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ... ὥσπερ καὶ πρότερον.	20
2.	70, 1-5	Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι...τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.	Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας...τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.	20
3.	70, 3-6	Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ...κατέφυγον ἔτι παροῦσαν.	Οἱ δ' ἐπειδὴ τῷ τε νόμῳ...κατέφυγον ἔτι παροῦσαν.	17
4.	71 - 72	Δράσαντες δὲ τοῦτο...καὶ πρὸς τὴν ἠπειρον.	Δράσαντες δὲ τοῦτο...μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.	19
5.	72-73	Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι... ἐπικούροι ὀκτακόσιοι.	Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι... καὶ πρὸς τὴν ἠπειρον.	15
6.	74, 1-3	Διαλιπούσης δ' ἡμέρας ... λαθόντες διεκομίσθησαν.	Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς ... ἐν φυλακῇ ἦσαν.	15
7.	75, 1-4	Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ... διέφθειραν ἄν.	Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους ξύμβασιν τε ἔπρασσε ...ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυπέμψειαν.	19
8.	75, 2-5	Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ... αὐτοῖς διεπέμπετο.	Ὡς δὲ οὐκ ἔπειθεν ... αὐτοῖς διεπέμπετο.	17
9.	76-77	Τῆς δὲ στάσεως ἐν τούτῳ ...Σαλαμινία καὶ Πάραλος.	Τῆς δὲ στάσεως ἐν τούτῳ ...ἐξέπεμπον πρὸς τοὺς ἐναντίους.	18
10.	76-77	Τῆς δὲ στάσεως ἐν τούτῳ ...Σαλαμινία καὶ Πάραλος.	Οὐ δὲ πολλῶν θορύβῳ... Κερκυραῖους ἐτάξαντο,	18
11.	78,1-4	Καὶ οἱ μὲν Κερκυραῖοι ...ἐς ἡλίου δύσιν.	Καὶ οἱ μὲν Κερκυραῖοι ... τοῖς Ἀθηναίοις ἐποιοῦντο.	14
12.	79- 80,1	Καὶ οἱ Κερκυραῖοι... προσδεχόμενοι τὸν ἐπίπλου.	Καὶ οἱ Κερκυραῖοι ...ἰσομήφου δὲ οὐκ ὄντος·	16
13.	79,2-80	Οἱ δὲ ἐπὶ μὲν τὴν πόλιν...τὸν Θουκλέους στρατηγόν.	Ὁ δὲ δῆμος ... τὸν Θουκλέους στρατηγόν.	17
14.	81,1-3	Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι ... ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.	Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ...πάντων θάνατον.	16
15.	81, 3-5	Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἰκετῶν ...τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.	Ἡμέρας τε ἐπτά... τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.	13

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ

(ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ)

Γ. ΞΕΝΟΦΩΝ ΓΡΥΛΛΟΥ ΕΡΧΙΕΥΣ (Η ΖΩΗ ΤΟΥ)

1. Τι γνωρίζετε για την καταγωγή (γέννηση, οικογενειακό περιβάλλον), τη μόρφωση του Ξενοφώντα και τις πολιτικές συνθήκες της εποχής του;
2. Ποιοι λόγοι οδήγησαν τον Ξενοφώντα στην εξορία;
3. Να κατατάξετε τα ακόλουθα βιογραφικά στοιχεία του Ξενοφώντα στην κατάλληλη χρονική σειρά:
  - α) Συμμετείχε ως μισθοφόρος στο στράτευμα του Κύρου κατά του αδελφού του Αρταξέρξη.
  - β) Μεγάλωσε σε εύπορη οικογένεια στον Δήμο της Ερχιάς Αττικής.
  - γ) Ακολούθησε τον Σπαρτιάτη βασιλιά Αγησίλαο στη μάχη της Κορωνείας.
  - δ) Υπηρέτησε στο σώμα των ιππέων της πατρίδας του, της Αθήνας.
  - ε) Οδήγησε τους Έλληνες μισθοφόρους (τους Μυρίους) από τα βάρη της Μ. Ασίας στην πατρίδα τους.
4. Οι Αθηναίοι με ψήφισμά τους εξόρισαν τον Ξενοφώντα, επειδή:
  - α) αρνήθηκε να υπηρετήσει στον αθηναϊκό στρατό,
  - β) κατατάχτηκε ως μισθοφόρος στον στρατό του Κύρου, στη Μ. Ασία,
  - γ) ανήκε στην τάξη των ιππέων και συναναστρεφόταν με τον Σωκράτη,
  - δ) στη μάχη της Κορωνείας (494 π.Χ.), παρατάχτηκε με τον βασιλιά της Σπάρτης Αγησίλαο εναντίον της πατρίδας του,
  - ε) δεν επέτρεψε στους γιους του να υπηρετήσουν στον αθηναϊκό στρατό.Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση, σημειώνοντας το αντίστοιχο γράμμα και να αναφέρετε αν οι Αθηναίοι αναθεώρησαν το ψήφισμα αυτό και με ποια αφορμή.
5. Να εξηγήσετε γιατί οι Αθηναίοι εξόρισαν τον Ξενοφώντα από την πατρίδα του (394 π. Χ.) και γιατί, πολύ αργότερα (365 π.Χ.), ανακάλεσαν αυτή τους την απόφαση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ - ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΒΙΒΛΙΟ 2.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1η Κεφ. 1, § 16-19

(Οί δ' Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Σάμου... ἀφῆκε Λύσανδρος)

1. **α) ὀρμώμενοι, ἔχοντας, ναυμαχίαν, πλοίων, πόλεις:** Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

β) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό (απλό ή σύνθετο) της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
<i>αἰροῦσι</i>	-ις	
<i>ἠγεῖτο</i>	-μών	
<i>ἐποίουν</i>	-τής	
<i>προσβαλόντες</i>	-ή	
<i>διήρπασαν</i>	-ή	

Μονάδες 5

2. **α) ποιητής, ποιήσις, ποίημα, παιδαγωγός, λογαχός:** Να κατατάξετε τις παραπάνω ετυμολογικά συγγενείς προς τα ρήματα του κειμένου *ἐποίουν* και *ἀνήγοντο* λέξεις της αρχαίας ελληνικής γλώσσας στην κατάλληλη στήλη, ανάλογα με το τι σημαίνει καθεμία.

ενέργεια ή κατάσταση	πρόσωπο που ενεργεί	αποτέλεσμα ενέργειας

Μονάδες 5

β) βασιλεύς, ναυμαχία, στρατηγός, σύμμαχος, κράτος: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Μονάδες 5

3. **α) αναγωγή, διασκευή, παρουσία, βλήμα, αρπακτικός:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

β) ανάγομαι, πάρειμι, προσβάλλω, διαρπάζω, αφήμι: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

Μονάδες 5

4. **α)** Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης **A'** με τη σημασία τους στη στήλη **B'** (δύο στοιχεία της **B'** στήλης περισσεύουν):

A	B
1. καταπλέω	α) αποστατώ
2. αφίσταμαι	β) πλέω παράλληλα
3. παραπλέω	γ) ανοίγομαι στην ανοιχτή θάλασσα
4. ανάγομαι	δ) εφόδια
5. έπιτήδεια	ε) πλέω πάνω
	στ) κάνω αγωγή
	ζ) υπομένω

Μονάδες 5

- β)** Να συνδέσετε κάθε λέξη της **A'** στήλης με την αντώνυμή της στη **B'** στήλη (δύο λέξεις της **B'** στήλης περισσεύουν):

A'	B'
1. έκπλέω	α) φίλιος
2. ήγοῦμαι	β) πένης
3. πολέμιος	γ) κενός
4. πλούσιος	δ) είσπλέω
5. πλήρης	ε) έπομαι
	στ) πληρῶ
	ζ) πολύς

Μονάδες 5

5. **α)** Να σχηματίσετε για καθεμία από τις λέξεις της **A'** στήλης ένα παράγωγο επίθετο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη που δίνεται στη **B'** στήλη.

Επίθετα παράγωγα από ονόματα		
A	B'	Γ'
όνομα	κατάληξη	παράγωγο επίθετο
βασιλεύς	-ειος	
Ψόδος	-ιος	
σύμμαχος	-ικος	
ἄλλος	-οῖος	
στρατηγός	-ικος	

Μονάδες 5

- β)** Να γράψετε από ένα ομόρριζο ουσιαστικό (**B'** στήλη) και επίθετο (**Γ'** στήλη) (απλό ή σύνθετο) της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις λέξεις της **A'** στήλης.

A'	B'	Γ'
Λέξεις	Ουσιαστικά	Επίθετα

<i>ήγειτο</i>		
<i>έποιουν</i>		
<i>αίροῦσι</i>		
<i>άφεστηκυίας</i>		
<i>πόλει</i>		

Μονάδες 5

6. **α)** Να συνδέσετε τις λέξεις της **A'** στήλης με τη λέξη της **B'** στήλης με την οποία έχουν ετυμολογική συγγένεια (δύο λέξεις της **A'** στήλης περισσεύουν):

A'	B
Λέξεις	Ρήματα
1. ορμόνη	
2. χειραφέτηση	<i>α) όρμώμενοι</i>
3. αφέλεια	
4. αφορμή	
5. αφετηρία	<i>β) άφῆκε</i>
6. όρμημα	
7. ορμίσκος	

Μονάδες 5

β) *άνηγοντο, ήγειτο, αίροῦσι, κράτος, πλήρη:* Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

7. **α)** Να συνδέσετε κάθε λέξη της **A'** στήλης με την συνώνυμή της στη **B'** στήλη (δύο λέξεις της **B'** στήλης περισσεύουν):

A'	B'
1. έκπλέω	<i>α) έφόδια</i>
2. ήγοῦμαι	<i>β) κυριεύω</i>
3. έπιτήδεια	<i>γ) έναντίος</i>
4. αίρω	<i>δ) άποπλέω</i>
5. πολέμιος	<i>ε) άρχω</i>
	<i>στ) αίρω</i>
	<i>ζ) διηγοῦμαι</i>

Μονάδες 5

β) Να αντιστοιχίσετε τα ομόρριζα προς τις λέξεις του κειμένου *όρμώμενοι* και *έποιουν* (**A'** στήλη) ουσιαστικά: *όρμημα, όρμητήριον, ποίημα, ποίησις, ποιητής* με την κατηγορία στην οποία ανήκουν (**B'** στήλη) (μία κατηγορία περισσεύει).

A'	B'

1. <i>ποίημα</i>	α) ενέργεια ή κατάσταση
2. <i>ὄργανο</i>	β) ὄργανο ή μέσο ενέργειας
3. <i>ποιητής</i>	γ) τόπος ενέργειας
4. <i>ποίησις</i>	δ) αποτέλεσμα ενέργειας
5. <i>ὄρμητήριο</i>	ε) πρόσωπο που ενεργεί

Μονάδες 5

8. **α)** Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων της νέας ελληνικής γλώσσας με τύπους του ρ. *πλέω* (απλούς ή σύνθετους).

Οι Αθηναίοι .....εναντίον της Εφέσου, ενώ ο στόλος των Λακεδαιμονίων ..... από τη Ρόδο, ... τις ακτές της Ιωνίας,.....στον Ελλήσποντο και.....στην Λάμψακο.

Μονάδες 5

β) *ἐπέπλεον, ἐποίουν, ὀρμώμενοι, ἀνήγοντο, διήρπασαν:* Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

9. **α)** *ἐπιπλέω, παρασκευάζομαι, στρατηγός, προσαιροῦμαι, ἀφίσταμαι:* Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

Μονάδες 5

β) Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης **A** με τη σημασία τους στη στήλη **B** (δύο στοιχεία της **B** 'στήλης περισσεύουν).

A	B
1. <i>ἐκπλέω</i>	α) φτάνω με πλοίο στο λιμάνι
2. <i>προσαιροῦμαι</i>	β) πλέω ανάμεσα
3. <i>διαπλέω</i>	γ) προσεταιρίζομαι
4. <i>ὀρμῶμαι</i>	δ) εξορμώ από
5. <i>ἀναπλέω</i>	ε) φεύγω με το πλοίο
	στ) εκλέγω επιπλέον
	ζ) κολυμπώ ύπτια

Μονάδες 5

10. *κράτος:* Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε σύνθετα ουσιαστικά ή επίθετα με πρώτο ή δεύτερο συνθετικό τη λέξη *κράτος* και να σχηματίσετε με καθένα από αυτά μια σύντομη φράση.

Μονάδες 10